

A10-0027/2024

5.12.2024

SUOSITUS

esityksestä neuvoston päätökseksi Euroopan raja- ja merivartioston Serbian tasavallassa toteuttamia operatiivisia toimia koskevan Euroopan unionin ja Serbian tasavallan välisen sopimuksen allekirjoittamisesta unionin puolesta (08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

Esittelijä: Karlo Ressler

Menettelyjen symbolit

- * Kuulemismenettely
- *** Hyväksyntämenettely
- ***I Tavallinen lainsäätämismenettely (ensimmäinen käsittely)
- ***II Tavallinen lainsäätämismenettely (toinen käsittely)
- ***III Tavallinen lainsäätämismenettely (kolmas käsittely)

(Menettely määräytyy säädösesityksessä ehdotetun oikeusperustan mukaan.)

SISÄLTÖ

	Sivu
LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI.4	
PERUSTELUT	5
LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT, JOILTA ESITTELIJÄ ON SAANUT TIETOJA	7
ASIAN KÄSITTELY ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA.....	8
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA.....	9

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

esityksestä neuvoston päätökseksi Euroopan raja- ja merivartioston Serbian tasavallassa toteuttamia operatiivisia toimia koskevan Euroopan unionin ja Serbian tasavallan välisen sopimuksen allekirjoittamisesta unionin puolesta (08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))

(Hyväksyntä)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon esityksen neuvoston päätökseksi (08441/2024),
 - ottaa huomioon luonnoksen Euroopan raja- ja merivartioston Serbian tasavallassa toteuttamia operatiivisia toimia koskevaksi Euroopan unionin ja Serbian tasavallan väliseksi sopimukseksi (08447/2024),
 - ottaa huomioon neuvoston Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 77 artiklan 2 kohdan b ja d alakohdan sekä 79 artiklan 2 kohdan c alakohdan ja 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a alakohdan mukaisesti esittämän hyväksyntää koskevan pyynnön (C10-0086/2024),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 107 artiklan 1 ja 4 kohdan sekä 117 artiklan 7 kohdan,
 - ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan suosituksen (A10-0027/2024),
1. antaa hyväksyntänsä sopimuksen tekemiselle;
 2. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle.

PERUSTELUT

a. Taustaa

Ehdotetulla neuvoston päätöksellä on tarkoitus hyväksyä Euroopan raja- ja merivartiostoviraston Serbian tasavallassa toteuttamia toimia koskeva Euroopan unionin ja Serbian tasavallan välinen asemaa koskeva sopimus eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetussa asetuksessa (EU) 2019/1896 edellytetyllä tavalla.

Euroopan raja- ja merivartiostoviraston, jäljempänä 'virasto', tehtäviin kuuluu yhteistyön tekeminen kolmansien maiden kanssa eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun asetuksen soveltamisalaan kuuluvilla aloilla, ”mahdollisesti myös rajaturvallisuusryhmien lähettämällä operatiivisiin tehtäviin kolmansissa maissa”. Virasto voi tehdä yhteistyötä niiden kolmansien maiden viranomaisten kanssa, jotka ovat toimivaltaisia asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa, siinä määrin kuin sen tehtävien hoitaminen tätä edellyttää, ja se voi toteuttaa Euroopan yhdennettyyn rajaturvallisuuteen liittyviä toimia kolmannen maan alueella kyseisen kolmannen maan suostumuksella.

Asemaa koskevan sopimuksen tarkoituksena on kattaa kaikki näkökohdat, jotka ovat tarpeen viraston toimien toteuttamiseksi kolmansissa maissa. Asetuksen (EU) 2019/1896 73 artiklan 3 kohdan mukaan olosuhteissa, jotka edellyttävät rajaturvallisuusryhmien lähettämistä eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvistä joukosta kolmanteen maahan, jossa ryhmien jäsenet käyttävät toimeenpanovaltuuksia, unioni tekee kyseisen kolmannen maan kanssa asemaa koskevan sopimuksen.

Komissio esitti eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun asetuksen mukaisesti ja asetuksen 76 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla tiedonannossaan COM(2021) 829 asetuksessa (EU) 2019/1896 tarkoitettua asemaa koskevan mallisopimuksen, johon sisältyy erityismääräyksiä toimien toteuttamisesta kolmansien maiden alueella. Serbian tasavallan kanssa tehty asemaa koskeva sopimus perustuu komission laatimaan malliin.

Komissio tiedotti esittelijöille 16. lokakuuta 2024 edistymisestä Euroopan unionin ja Serbian tasavallan välisissä asemaa koskevasta sopimuksesta käytävissä neuvotteluissa. Sidosryhmien kanssa pidettiin 14. marraskuuta 2024 myös kokous, jossa keskityttiin perusoikeuksiin. Sopimus allekirjoitettiin 25. kesäkuuta 2024 Belgradissa, Serbiassa.

b. Esittelijän kanta

Muuttoliike- ja pakolaiskriisin ollessa pahimmillaan vuonna 2015 sadattuhannet turvapaikanhakijat ja muuttajat saapuivat Euroopan unioniin Länsi-Balkanin kautta, ja Serbian tasavalta sijaitsee yhdellä eri ryhmistä koostuvan laittoman muuttovirran pääreiteistä. Muuttopaine Länsi-Balkanin reiteillä oli seuraavina vuosina merkittävä, mistä aiheutui paineita EU:n ulkorajoille, ja lisätoimet ovat olleet tarpeen muuttovirtojen hillitsemiseksi laillisella tavalla kansainvälisen ja EU:n lainsäädännön mukaisesti.

Esittelijä katsoo, että virallisten, oikeudellisesti sitovien sopimusten tekeminen kolmansien maiden kanssa tehtävän yhteistyön puitteissa on ratkaisevan tärkeää tällaisen yhteistyön avoimuuden, julkisen valvonnan ja demokraattisen valvonnan varmistamiseksi.

Jäsennely ja jatkuva yhteistyö kolmansien maiden kanssa on olennaisen tärkeää, jotta Euroopan yhdennetyn rajaturvallisuuden tavoitteet voidaan saavuttaa. Tällä yhteistyöllä olisi pyrittävä tehostamaan EU:n raja- ja palautusmenettelyjä, helpottamaan tietojenvaihtoa ja riskianalyysejä sekä lisäämään palautusoperaatioiden tuloksellisuutta. Lisäksi sillä olisi tuettava kolmansia maita rajojen ja muuttoliikkeen hallinnassa, myös lähettämällä tarvittaessa pysyviä joukkoja turvaamaan ulkorajat ja varmistamalla unionin muuttoliikepolitiikan tehokas täytäntöönpano. Rajaturvallisuuden lujittaminen muuttoreittien varrella on välttämätöntä, jotta voidaan vähentää laittomia maahantuloja, puuttua salakuljettajien muuttuvaan taktiikkaan ja lievittää ihmiskauppaan ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyviä riskejä. Sopimuksella käyttöön otettu tehostettu operatiivinen yhteistyö on avainasemassa, kun pyritään puuttumaan laittomaan muuttoliikkeeseen ja parantamaan alueellista turvallisuutta.

Euroopan raja- ja merivartiovirasto ja Serbian tasavallan sisäministeriö ovat velvollisia noudattamaan eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun asetuksen säännöksiä ja varmistamaan, että sitä noudatetaan kaikilta osin, myös perusoikeuksien osalta. Euroopan parlamentin hyväksyntämenettelyn aikana sidosryhmien antamat selvitykset tämän sopimuksen merkityksestä olivat tyydyttäviä. Serbian tasavallan kanssa tehty sopimus ja Euroopan raja- ja merivartioviraston henkilöstön läsnäolo ovat menettelyihin liittyviä täydentäviä tekijöitä rajavalvonnassa, kuten suojelutarpeen arviointiin ja kuulemiseen liittyvissä operaatioissa sekä perusoikeuksien turvaamisessa. Kun otetaan huomioon, että EU:hun saapuu Serbian tasavallan kautta merkittävä määrä ihmisiä, tämä sopimus lujittaa tukeamme alueellisille kumppaneille tarjoamalla olennaista asiantuntemusta näiden muuttovirtojen tehokasta hallintaa varten. Eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun asetuksen (EU) 2019/1896 mukaisesti Frontex voi sopimuksen nojalla toteuttaa yhteisoperaatioita ja lähettää eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyviä joukkoja Serbian alueelle, myös Serbian ja sen naapureina olevien EU:n ulkopuolisten maiden rajoille.

Näin ollen esittelijä katsoo, että ehdotettu asemaa koskeva sopimus on yhdenmukainen komission tiedonannon mukaisen asemaa koskevan mallisopimuksen kanssa lopulliseen sopimukseen sisällytettävän sisällön ja määräysten osalta.

Koska tämä sopimus on tullut täytäntöönpanovaiheeseen, parlamentti pyytää, että Euroopan raja- ja merivartiovirasto ilmoittaa viipymättä Euroopan parlamentille osana asemaa koskevan sopimuksen täytäntöönpanoa toteutetuista toimista, ja muistuttaa virastoa sen velvoitteesta sisällyttää vuosikertomuksiinsa arviointi kolmansien maiden kanssa tehdystä yhteistyöstä asetuksen (EU) 2019/1896 73 artiklan 8 kohdan mukaisesti.

Edellä esitetyn perusteella esittelijä suosittaa, että parlamentti hyväksyy neuvoston päätösesityksen tekstin.

**LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT,
JOILTA ESITTELIJÄ ON SAANUT TIETOJA**

Esittelijä ilmoittaa työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti saaneensa tietoja seuraavilta yhteisöiltä tai henkilöiltä valmistellessaan mietintöä ennen sen hyväksymistä valiokunnassa:

Yhteisö ja/tai henkilö
European Commission
Frontex Fundamental Rights Office
Frontex Consultative Forum
Mission of the Republic of Serbia to the European Union

Esittelijä on yksin vastuussa edellä olevan luettelon laatimisesta.

ASIAN KÄSITTELY
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA

Otsikko	Euroopan raja- ja merivartioston Serbian tasavallassa toteuttamia operatiivisia toimia koskeva Euroopan unionin ja Serbian tasavallan välinen sopimus
Viiteasiakirjat	08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE)
Kuuleminen tai hyväksyntäpyyntö (pvä)	16.7.2024
Asiasta vastaava valiokunta tai valiokunnat	LIBE
Esittelijä(t) Nimitetty (pvä)	Karlo Ressler 11.9.2024
Valiokuntakäsittely	21.11.2024
Hyväksytty (pvä)	3.12.2024
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 51 –: 7 0: 3
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Giuseppe Antoci, Malik Azmani, Pernando Barrena Arza, Nikola Bartušek, Krzysztof Brejza, Saskia Bricmont, Jorge Buxadé Villalba, Jaroslav Bžoch, Mélissa Camara, Damien Carême, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Alessandro Ciriani, Paulo Cunha, Marieke Ehlers, Paolo Inselvini, Irena Joveva, Fabienne Keller, András László, Murielle Laurent, Fabrice Leggeri, Michael McNamara, Ana Catarina Mendes, Nadine Morano, Matjaž Nemeč, Ana Miguel Pedro, Chloé Ridet, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Tineke Strik, Georgiana Teodorescu, Alice Teodorescu Măwe, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Kristian Vigenin, Sophie Wilmès, Jadwiga Wiśniewska, Elena Yoncheva, Ewa Zajączkowska-Hernik, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Alma Ezcurre Almansa, Loucas Fourlas, Geadis Geadis, Jan-Christoph Oetjen, Emma Rafowicz, Oliver Schenk, Bartłomiej Sienkiewicz, Sander Smit, Malika Sorel, Anna Strolenberg, Pekka Toveri, Sebastian Tynkkynen, Loránt Vincze, Maria Walsh, Michał Wawrykiewicz
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (216 art. 7 kohta)	Barbara Bonte, Niels Geuking, Isabella Lövin
Jätetty käsiteltäväksi (pvä)	5.12.2024

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
ASIESTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

51	+
ECR	Alessandro Ciriani, Geadis Geadis, Paolo Inselvini, Georgiana Teodorescu, Sebastian Tynkkynen, Jadwiga Wiśniewska
PPE	Krzysztof Brejza, Paulo Cunha, Alma Ezcurra Almansa, Loucas Fourlas, Niels Geuking, Nadine Morano, Ana Miguel Pedro, Oliver Schenk, Bartłomiej Sienkiewicz, Sander Smit, Alice Teodorescu Măwe, Tomas Tobé, Pekka Toveri, Loránt Vincze, Maria Walsh, Michał Wawrykiewicz, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
PfE	Nikola Bartůšek, Barbara Bonte, Jorge Buxadé Villalba, Jaroslav Bžoch, Marieke Ehlers, András László, Fabrice Leggeri, Malika Sorel, Tom Vandendriessche
Renew	Malik Azmani, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Irena Joveva, Fabienne Keller, Michael McNamara, Jan-Christoph Oetjen, Sophie Wilmès, Elena Yoncheva
S&D	Murielle Laurent, Ana Catarina Mendes, Matjaž Nemeč, Emma Rafowicz, Chloé Ridet, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Kristian Vigenin, Alessandro Zan

7	-
The Left	Pernando Barrena Arza, Damien Carême
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Mélissa Camara, Isabella Lövin, Tineke Strik, Anna Strolenberg

3	0
ESN	Milan Uhrík, Ewa Zajączkowska-Hernik
The Left	Giuseppe Antoci

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää